

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht van 6 november 2018 (81DD784E) tot vaststelling van de Beleidsregel openbaarmaking handhavingsbesluiten Brzo en Rie (4)-bedrijven provincie Utrecht

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Gelet op artikel 8 van de Wet openbaarheid van bestuur;
Gelet op artikel 4:81, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht;

Overwegende dat het wenselijk is om actief meer informatie te verstrekken over de inzet van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied met betrekking tot het bestuurlijk handhaven van de naleving van de regels, die zijn gesteld in en de voorschriften die zijn gesteld op grond van de wetgeving, genoemd in artikel 1 van deze beleidsregel, door exploitanten van Brzo en Rie (4)-bedrijven.

Besluiten vast te stellen:

De Beleidsregel openbaarmaking handhavingsbesluiten Brzo en Rie (4)-bedrijven provincie Utrecht

§ 1 Algemeen

Artikel 1

Deze beleidsregel ziet op het openbaar maken van gegevens over overtredingen van de regels die zijn gesteld in en de voorschriften die zijn gesteld op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet milieubeheer, de Wet bodembescherming en het Besluit risico's zware ongevallen, alsmede op het openbaar maken van bestuurlijke sancties tegen dergelijke overtredingen die zijn begaan door exploitanten van Brzo-bedrijven en door exploitanten van Rie 4-bedrijven.

Artikel 2

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

- a. Brzo-bedrijf: inrichting waarop het Besluit risico's zware ongevallen 2015 van toepassing is;
- b. Omgevingsdienst: Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied te Zaandam;
- c. Rie (4)-bedrijf: inrichting waartoe een installatie behoort voor een industriële activiteit als bedoeld in bijlage I, categorie 4, van Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (PbEU L334).

Artikel 3

Openbaarmaking vindt plaats op de website van de Omgevingsdienst.

§ 2 Openbaarmaking van gegevens over de overtreding

Artikel 4

Gedeputeerde Staten maken in geval van een overtreding als bedoeld in artikel 1 de volgende gegevens actief openbaar:

- a. de naam en vestigingsplaats van de rechtspersoon;
- b. de geconstateerde overtreding;
- c. de datum waarop de overtreding is geconstateerd;
- d. de locatie waar de overtreding heeft plaatsgevonden;
- e. welke bestuurlijke sanctie is opgelegd, dan wel welke bestuurlijke sancties zijn opgelegd.

Hierbij wordt vermeld of tegen de onder e. bedoelde bestuurlijke sanctie dan wel sancties, een rechtsmiddel is ingesteld dan wel of daartoe nog de mogelijkheid bestaat.

Artikel 5

Belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld een zienswijze naar voren te brengen over het voornemen tot openbaarmaking van de gegevens, bedoeld in artikel 4. De zienswijze op het voornemen tot openbaarmaking wordt gelijktijdig gevraagd met de zienswijze op het voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke sanctie wegens een overtreding als bedoeld in artikel 1.

Artikel 6

1. De openbaarmaking van de gegevens, bedoeld in artikel 4, geschiedt niet eerder dan nadat vier weken zijn verstreken nadat het besluit tot openbaarmaking aan de rechtspersoon, die de overtreding heeft begaan, bekend is gemaakt.
2. Indien binnen vier weken nadat het besluit tot openbaarmaking, bedoeld in het eerste lid, bekend is gemaakt, verzocht wordt om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, dan wordt de openbaarmaking opgeschort totdat de voorzieningenrechter een uitspraak heeft gedaan.

§ 3 Openbaarmaking door middel van een persbericht

Artikel 7

1. In de volgende gevallen worden de gegevens, bedoeld in artikel 4, ook openbaar gemaakt via een persbericht:
 - a. gevallen waarin Gedeputeerde Staten een last onder bestuursdwang opleggen;
 - b. gevallen waarin Gedeputeerde Staten een last onder dwangsom opleggen met één of meer dwangsommen van € 250.000,- of meer;
 - c. gevallen waarin veel overlast door omwonenden van de inrichting wordt ondervonden;
 - d. gevallen waarin naar aanleiding van berichtgeving door anderen, actieve communicatie door Gedeputeerde Staten over een opgelegde sanctie gerechtvaardigd is.
2. Indien sprake is van een groot publiek belang in verband met direct gevaar of direct dreigend gevaar voor de gezondheid en veiligheid van derden, wordt een persbericht, als bedoeld in het eerste lid, onverwijld na constatering van de overtreding uitgebracht.
3. In een persbericht, als bedoeld in het eerste lid en tweede lid, kan, naast de in artikel 4 genoemde gegevens, zo nodig aanvullende relevante informatie, waaronder de door Gedeputeerde Staten ondernomen stappen, worden vermeld.
4. Een persbericht, als bedoeld in dit artikel, kan ook buiten de website van de Omgevingsdienst worden gepubliceerd.

§ 4 Openbaarmaking van het besluit waarbij de bestuurlijke sanctie is opgelegd

Artikel 8

In aanvulling op de in artikel 4 genoemde gegevens, maken Gedeputeerde Staten het besluit waarbij de bestuurlijke sanctie als bedoeld in artikel 4, onder e, is opgelegd, actief openbaar. Openbaarmaking geschiedt niet voordat het besluit rechtens onherroepelijk is geworden.

Artikel 9

Belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld een zienswijze naar voren te brengen over het voornemen tot openbaarmaking van het besluit, bedoeld in artikel 8.

Artikel 10

1. De openbaarmaking van het besluit, bedoeld in artikel 8, geschiedt niet eerder dan nadat twee weken zijn verstreken nadat het besluit tot openbaarmaking aan de rechtspersoon die de overtreding heeft begaan, bekend is gemaakt.
2. Indien binnen twee weken nadat het besluit tot openbaarmaking, bedoeld in het eerste lid, bekend is gemaakt, wordt verzocht om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, wordt de openbaarmaking opgeschort totdat de voorzieningenrechter een uitspraak heeft gedaan.

§ 5 Openbaarmaking van handavingsdossiers

Artikel 11

In de volgende gevallen kunnen alle relevante inspectie- en handavingsgegevens inzake een bepaalde inrichting openbaar worden gemaakt in de vorm van een handavingsdossier:

- a. ten aanzien van inrichtingen waar bovenmatig veel overtredingen worden gepleegd;
- b. ten aanzien van inrichtingen waar bovenmatig veel overtredingen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, worden gepleegd;
- c. ten aanzien van langlopende overtredingssituaties naar aanleiding waarvan veel overlast door omwonenden van de inrichting is ondervonden.

Artikel 12

Belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld een zienswijze naar voren te brengen over het voornemen tot openbaarmaking van gegevens, bedoeld in artikel 11.

Artikel 13

1. De openbaarmaking van gegevens, bedoeld in artikel 11, geschiedt niet eerder dan nadat vier weken zijn verstreken nadat het besluit tot openbaarmaking aan de desbetreffende rechtspersoon bekend is gemaakt.
2. Indien binnen vier weken nadat het besluit tot openbaarmaking, bedoeld in het eerste lid, bekend is gemaakt, wordt verzocht om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, wordt de openbaarmaking opgeschort totdat de voorzieningenrechter een uitspraak heeft gedaan.

§ 6 Inwerkingtreding

Artikel 14

Deze beleidsregel treedt in werking op 1 januari 2019.

Utrecht, 6 november 2018.

*Gedeputeerde Staten van Utrecht
voorzitter*

provinciesecretaris

TOELICHTING

Algemeen

De samenleving vraagt in toenemende mate om openheid en transparantie. Van de overheid mag verwacht worden dat zij hierop inspeelt. Gedeputeerde Staten hebben de wens om meer open en transparant te zijn over de inzet, de werkwijze en de resultaten van het toezicht en de handhaving door of namens de provincie jegens de grote en/of risicovolle bedrijven in Utrecht, en deze informatie publiekelijk te delen.

De provincie is het bevoegde gezag voor een groot aantal bedrijven en activiteiten op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Wet milieubeheer (Wm) en het Besluit risico zware ongevallen (Brzo). Handhavingsbesluiten die op grond van deze wetten zijn genomen, zouden openbaar gemaakt kunnen worden op grond van artikel 8 van de Wet openbaarheid van bestuur over de actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Het gaat hier bovendien om milieu-informatie als bedoeld in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer waarvoor de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) ruimere mogelijkheden bevat voor (actieve) openbaarmaking. Bekendmaken van deze informatie vereist wel procedurele en juridische zorgvuldigheid, zodat de belangen (zoals reputatie en privacy) van betrokkenen worden meegewogen.

Besloten is om in eerste instantie de overtredingen en handhavingsbesluiten ten aanzien van de grote en risicovolle bedrijven openbaar te maken. Het gaat hierbij om bedrijven, waar grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig (kunnen) zijn of chemische producten worden gefabriceerd en waarbij de provincie de taak heeft de omgeving en het milieu te beschermen tegen rampen en zware ongevallen. Deze bedrijven vallen onder de werkingssfeer van het Besluit risico zware ongevallen (Brzo) 2015 of hebben een installatie voor een industriële activiteit als bedoeld in categorie 4 van bijlage I bij de Europese richtlijn inzake industriële emissies. Het gaat op dit moment om 13 bedrijven in de provincie Utrecht (10 Brzo-bedrijven en 3 Rie (4)-bedrijven). Het is mogelijk dat in een later stadium ten aanzien van meer bedrijven de overtredingen en handhavingsbesluiten openbaar worden gemaakt. In dat geval zal deze beleidsregel worden aangepast.

Transparantie over overtredingen van bedrijven levert een belangrijke bijdrage aan een betere naleving van de regelgeving. Door transparantie in de vorm van het actief openbaar maken van overtredingen en handhavingsbesluiten, waarbij bedrijven met naam en toenaam genoemd worden, wordt inzage gegeven in het nalevingsgedrag en prestaties van bedrijven. Dit biedt de mogelijkheid aan afnemers van hun producten en diensten om goed geïnformeerd keuzes te maken. Ook geeft openbaarmaking van handhavingsbesluiten inzicht aan het publiek in de inzet, de werkwijze en de resultaten van toezicht en handhaving door of namens de provincie Utrecht. Dit inzicht is met name belangrijk in gevallen waarin overtredingen van wet- en regelgeving door bedrijven gevaar, overlast of onrust in de omgeving veroorzaken. De openbaarmaking zal plaatsvinden binnen het algemeen juridische kader van openbaarmaking dat is vastgelegd in de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Artikel 8 van de Wob biedt de grondslag voor actieve openbaarmaking van de in deze beleidsregel genoemde gegevens. Op basis van deze bepaling wordt per geval een besluit genomen over de publicatie. De in de Wob vermelde uitzonderingsgronden en beperkingen, bedoeld in artikel 10 van de Wob, zijn van toepassing bij het nemen van het besluit. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied is in het geldende Mandaatbesluit reeds gemandateerd om de in deze beleidsregel genoemde bevoegdheden tot actieve openbaarmaking uit te oefenen.

Vanwege de mogelijke impact (reputatieschade), is zorgvuldig handelen bij openbaar maken van niet geanonimiseerde gegevens van groot belang. Door middel van deze beleidsregel wordt gewaarborgd dat met inachtneming van de wettelijke kaders de juiste procedures in acht worden genomen en voor belanghebbenden kenbaar zijn. Het risico dat Wob-besluiten op grond van de beleidsregel bij de rechter niet houdbaar zijn vanwege de inmiddels in werking getreden AVG, is gering omdat de inrichtingen waarop de beleidsregel betrekking heeft, niet door natuurlijke personen maar uitsluitend door rechtspersonen worden geëxploiteerd.

Artikelsgewijs

Artikelen 1 tot en met 3

In deze artikelen staat vermeld op welke overtredingen deze beleidsregel van toepassing is en waar openbaarmaking plaatsvindt. De beleidsregel geldt voor alle overtredingen op milieugebied die door de exploitant van een Brzo of Rie (4)-bedrijf worden gemaakt. Openbaarmaking geschiedt via de website van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). De OD NZKG neemt namens de provincie de handhavingsbesluiten op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet milieubeheer, de Wet bodembescherming en het Besluit risico's zware ongevallen.

Artikelen 4 tot en met 6

Openbaarmaking vindt plaats in twee stappen: eerst worden de gegevens omtrent de aard van de overtreding en de overtreder bekendgemaakt op de website van de OD NZKG. Als alle bestuursrechtelijke procedures omtrent bezwaar en beroep zijn afgerond, volgt het handhavingsbesluit zelf. In de artikelen 4 tot en met 6 staat toegelicht welke gegevens openbaar worden gemaakt en hoe de procedure verloopt van openbaarmaking van deze gegevens. Voordat de gegevens, zoals genoemd in artikel 4, worden gepubliceerd, stelt de omgevingsdienst de betreffende exploitant eerst in de gelegenheid om een zienswijze tegen openbaarmaking in te dienen. Tevens heeft een exploitant de mogelijkheid om een voorlopige voorziening in te dienen bij de rechtbank tegen publicatie.

Artikel 7

In artikel 7 is geregeld in welke gevallen de omgevingsdienst een persbericht verstuurt. In het handhavingsbeleid van de provincie Utrecht staat aangegeven voor welke overtreding welke sanctie wordt opgelegd. Bij ernstige overtredingen waar gevaar voor de gezondheid en of het milieu optreedt, wordt een hoge last onder dwangsom of last onder bestuursdwang opgelegd. In deze gevallen zal de OD NZKG ook een persbericht versturen. Daarnaast verstuurt de omgevingsdienst een persbericht wanneer veel overlast door omwonenden van de inrichting wordt ondervonden, of in gevallen waarin berichtgeving in de media of op sociale media daartoe noopt. De overtreding hoeft in deze gevallen niet ernstig van aard te zijn. Er kunnen veel klachten zijn van omwonenden als gevolg van stank-, geluid- of stofoverlast of er is veel media aandacht voor een bepaalde overtreding die actieve communicatie over een opgelegde sanctie rechtvaardigt.

Artikelen 8 tot en met 10

In deze artikelen is geregeld hoe openbaarmaking van een handhavingsbesluit plaatsvindt. Openbaarmaking geschiedt pas als alle bestuursrechtelijke procedures zijn doorlopen of als de termijn om rechtsmiddelen in te stellen is verstreken en het besluit daardoor onherroepelijk is. Ook tegen de voorgenomen openbaarmaking van een handhavingsbesluit kan een voorlopige voorziening worden gevraagd. In dat geval wordt de openbaarmaking opgeschort tot er een uitspraak van de voorzieningenrechter is.

Artikelen 11 tot en met 13

In bijzondere gevallen publiceert de OD NZKG handhavingsdossiers van inrichtingen op zijn website. Het betreft hier geen individuele handhavingsbesluiten, maar alle relevante inspectie- en handhavingsgegevens inzake een bepaalde inrichting. Hiertoe kan worden overgegaan bij inrichtingen waar bovenmatig veel overtredingen worden gepleegd, bij inrichtingen waar bovenmatig veel ernstige overtredingen worden gepleegd (als bedoeld in artikel 7), en ten aanzien van langlopende overtredingssituaties naar aanleiding waarvan veel overlast door omwonenden van de inrichting is ondervonden. Ook tegen de voorgenomen openbaarmaking van een handhavingsdossier kan een voorlopige voorziening worden gevraagd.

Artikel 14

Artikel 14 regelt de inwerkingtreding van de beleidsregel.